

Dibuku ya MIKA NKOTOLO

Mumbikudi Mika vwandaka muntu ya bwala Molesete, na yinsi ya Yuda. Yandi salaka kisalu ya yandi ya mumbikudi ntangu mosi na mim-bikudi Esaya mpe Oseya, na bamvula 740-700, tekila mbutukulu ya Yesu-Klisto. Bambikululu ya yandi vwandaka tadila bambanza zole ya bimfumu: Samaliya mbanza-kimfumu ya Isayeli kuna na yinsi ya kimfumu ya node, mpe Yelusalemi mbanza-kimfumu ya Yuda kuna na yinsi ya kimfumu ya sude.

Mika zonzilaka mpe lakisaka mavanga ya yimbi ya bantwadisi, ya banganga-Nzambi, ya bamfumu ya bambanza mpe ya bamvwama. Yandi zonzilaka mpe mambu yina me tadila mimbikudi ya luvunu yina vwandaka syamisa bantu na kutuba ti mambu nyonso kele mbote. Bantu ya Asili mwangisaka mbanza Samaliya na ntangu ya Mika (722 tekila mbutukulu ya Yesu-Klisto).

Kasi mbikululu ya Mika vwandaka pesa kivuvu mpe yawu vwandaka kindisa bantu. Yandi vwandaka tuba ti bayinsi nyonso ke ndima ti Yave kele Nzambi, (Mka 4.1-4). Nzambi ke fidisa muntu mosi ya dikanda ya Davidi, samu na kuyala, mpe yawu ke vwanda ntangu ya kizunu, (Mka 5.1-4). Mika bakulaka masumu ya bantu ya yandi, kasi yandi vwandaka na lukwikulu mingi na Yave. Na yina, dibuku yayi ke na kuzabisa na muntu

mambu yina Nzambi ke na kulomba na yandi na kusala, (Mka 6.8).

Dibuku yayi kele ya kukabuka mutindu yayi:

- Yave ke fundisa bantu ya yandi (Mka 1-3).
- Yave ke yala na Siyone mpe ke kuula bantu ya yandi (Mka 4-5).
- Yave ke fundisa Isayeli mpe ke pesa yandi bansilulu (Mka 6-7).

¹ Yayi ni mambu ya Yave, yina yandi zabisaka na Mika, muntu ya bwala Molesete, na ntangu yina Yotame, Akaze mpe Ezekeyase, vwandaka bantinu yina landasanaka na yinsi ya Yuda. Yayi ni mambu yina Mika talaka na lumoni, samu na bambanza Samaliya mpe Yelusalemi.

Yave ke na kufunda bantu ya yandi

² Benso bantu nyonso, beno kuwa, beno fungula makutu.

Benso bantu nyonso ya ntoto na bima nyonso yina kele na ntoto.

Bika ti Yave, Mfumu, kutuba kimbangi na yimbi ya beno katuka yinzo ya yandi ya longo.

³ Yave ke na kubasika na kisika yina yandi ke zingaka.

Yandi ke na kukulumuka.

Yandi ke na kutambula na zulu ya myongo yina kele na ntoto.

⁴ Bisika yina yandi ke na kudyata, myongo ke na kubulumuka.

Midimba ke na kufunguka

mutindu mafuta ya nyosi ke sulumukaka na tiya mpe mutindu maza ke kulumukaka mongo.

⁵ Nyonso yayi samu na yimbi ya Yakobi,

samu na masumu ya bantu ya Isayeli.

Nani me sala ti Yakobi kusala yimbi yina?

Yawu kele ve ni Samaliya?

Nani ke nataka Yuda na kuvwanda na bisika ya
lusambulu yina kele na zulu ya myongo?

Yawu kele ve ni Yelusalemi?

⁶ «Mu ke sala ti Samaliya kukuma kikunku ya
matadi na kati ya bilanga,
kisika yina ba ke banda na kusalaka bilanga ya
bayinti ya vinu.

Mu ke nengumuna matadi ya mbanza yina na
mudimba.

Mu ke sala ti lufulu ya yawu kotalana.

⁷ Biteki ya bawu nyonso ke mwangana.

Difuta nyonso yina bawu kuzwaka, ba ke losa
yawu na tiya.

Mu ke mwangisa banzambi ya bawu nyonso ya
biteki

yina bawu kuzwaka na difuta ya kindumba ya
bawu.

Bawu mosi ke kuma difuta ya kindumba.»

Mpasi me kumina bantu ya Yelusalemi

⁸ Ni yawu yina, mu ke wakisa manyongo ya munu.

Mu ke yawula, mu ke tambula makulu-ngulu,
kondwa binkuti na nzutu.

Mu ke wakisa manyongo ya munu mutindu
mbulu.

Mu ke yawula mutindu kimfutu.

⁹ Bampasi ya Samaliya ke manisa ve.

Yawu me kuma tii na Yuda.

Yawu me kuma tii na mwelo ya Yelusalemi,
mbanza ya bantu ya munu.

10 Beno mwangisa ve nsangu yayi na mbanza Ngate.

Beno dila ve.

Na mbanza Bete-Leyafela, beno kota bufwidi, beno vindumuka na ntoto.

11 Beno bantu yina ke zingaka na Safile, beno kwenda ya beno.

Beno kwenda kimpene na nsoni nyonso.

Bantu ya Sanane ke meka ve na kubasika na mbanza ya bawu.

Bantu ya Bete-Ayesele bawu mosi kele na kati ya manyongo.

Beno lenda kuzwa dyaka ve lusalusu ya bawu.

12 Bantu yina ke zingaka na Malote ke na kutekita samu na kyese ya bawu.

Ya tsyelika, mpasi yina Yave me fidisa me kuma tii na mwelo ya Yelusalemi.

13 Beno bantu yina ke zingaka na Lakise, beno kanga bampunda ya beno na bapusu-pusu. Ni beno me kotisa ndumba ya Siyone na masumu. Samu ti yimbi ya Isayeli me talana na sika ya nge.

14 Ni yawu yina beno fwana kukabuka na bantu ya Molesete-Ngate.

Mbanza Akezibe ke pesa kivuvu ya mpamba na bantinu ya Isayeli.

15 Beno bantu ya Malesa, mu ke fidisa beno muntu ya nkaka yina ke kwiza yala beno.

Bantinu ya nkembo ya Isayeli ke kima tii na ntadi ya Adulame.

16 Beno bantu ya Yelusalemi, beno zenga bansuki. Beno katula bansuki ya beno, samu na bana ya beno yina beno ke zolaka mingi. Beno vwanda na makungulu.

Samu ti ba ke nata bawu na bunkole na yinsi ya nzenza, ntama na beno.

2

Bayina ke sadilaka lutumu ya bawu yimbi

¹ Kyadi na bayina ke na mabanza ya kusala yimbi, mpe ke na kubanza na kusala yimbi na ntangu bawu ke ntete na mfulu.

Na suka-suka bawu ke na kusala yimbi yango ntangu bawu kele na lutumu.

² Bawu ke zininaka bilanga ya ngana, mpe ke bakaka yawu na ngolo.

Bawu ke zininaka bayinzo ya ngana, mpe bawu ke botolaka yawu.

Bawu ke nyokolaka mfumu ya yinzo na dikanda ya yandi nyonso.

Bawu ke bwilaka bantu na bamvwilu ya bawu.

³ Ni yawu yina, Yave ke na kutuba:

«Mu me kubika mambu ya kyadi samu na bantu yayi.

Beno ke vuuka ata fyoti ve.

Beno ke tambula dyaka ve na lunangu samu ti ntangu yayi kele ntangu ya kyadi.»

⁴ Na ntangu yina, ba ke sadila beno nzimbu, ba ke yimbidila beno nzimbu ya manyongo mutindu yayi:

«Ba me baka beto bima nyonso.

Bantu ya beto ke dyaka ve na bantoto.

Samu na yinki ba me botola beto yawu!

Ba me kabula bilanga ya beto na sika ya bayina tekaka Nzambi manima.»

⁵ Ni yawu yina, ya ke vwanda ve na muntu

na kati ya bantu ya Yave samu na kutezila beno kitini ya ntoto.

Bayina ke na kundima ve mambu ya mumbikudi

⁶ Bawu ke na kuzonza kidi-kidi mutindu yayi:

«Bika na kuzonza kidi-kidi.

Ba bika banzonzolo yina ya kidi-kidi!

Bifingu ke na kumanisa ve.

⁷ Beno bantu ya Yakobi, ni beno ke na kutuba mutindu yina?

Yave kele na mvibudulu ve?

Ni mutindu yina yandi ke salaka?

Mambu ya munu Yave kele ve ya mbote samu na bayina kele ya kusungama?»

⁸ Na bilumbu yina lutaka, beno vwandaka bam-beni ya bantu ya munu.

Beno vwandaka botola biyunga yina vwandaka na zulu ya binkuti ya bantu

yina vwandaka katuka na mvita

mpe vwandaka luta na kizunu.

⁹ Beno ke na kubingisa bakento ya bantu ya munu na bayinzo ya bawu ya kitoko.

Beno ke na kukatula na bana ya bawu

kyese ya kuvwanda mvwilu ya munu bantangu nyonso.

¹⁰ Beno telama, beno kwenda, ntoto yayi kele ve kisika ya kupema, samu ti yawu kele ve ya kuvedila, yawu ke natina beno bampasi, bampasi ya kulutila.

¹¹ Kana muntu kwiza na nswalu na sika ya beno mpe ke zabisa beno mambu ya luvunu mutindu yayi:

«Samu na beno, mu ke na kuzabisa ti beno ke kuzwa vinu mpe malafu!»

Ni muntu ya banzonzolo ya kidi-kidi ya mutindu yina me fwanana na bantu yayi.

¹² «Ya tsyelika, beno bantu ya Yakobi, mu ke vukisa beno nyonso kisika mosi.

Beno bantu ya Isayeli, bayina ke bikana ya moyo, mu ke vukisa beno kisika mosi.

Mu ke tula beno kisika mosi mutindu mameme na kati ya mpaka.

Mutindu bibulu na kati ya mpaka ya bawu.

Ya ke vwanda na makelele ya bantu mingi.

¹³ Muntu yina ke fungula nzila,

ni yandi ke vwanda na mantwala ya bawu.

Bawu ke sadila ngolo na kufungula nzila,

bawu ke luta na mwelo mpe bawu ke basika.

Ntinu ya bawu ke luta na mantwala ya bawu.

Yave ke tekila na mantwala ya bawu.»

3

Mumbikudi Mika ke na kukebisa bantwadisi

¹ Mu ke na kutuba: «Beno bamfumu ya Yakobi.

Beno kuwa, beno bantwadisi ya Isayeli.

Ni beno ve me lunga na kuzaba ludedomo kele yinki?

² Beno ke yinaka mambu ya mbote

mpe beno ke zolaka mambu ya yimbi.

Beno ke katulaka mpusu ya nzutu ya bantu ya munu

mpe beno ke katulaka musuni yina ke fukaka mikwa ya bawu.»

³ Bawu ke na kudya musuni ya bantu ya munu.

Bawu ke na kukatula mpusu ya bawu.

Bawu ke na kubuka mikwa ya bawu.

Bawu ke na kuzenga yawu fyoti-fyoti
mutindu mbisi yina ba ke na kulamba,
mutindu mbisi na kati ya nzungu.

⁴ Ni yawu yina, na ntangu bawu ke looka na Yave,
yandi ke vutula bawu ata mvutu.

Yandi ke pesa bawu mukongo na ntangu yina
samu na yimbi yina bawu salaka.

Nkebosolo na mimbikudi ya luvunu

⁵ Na yina me tadila mimbikudi ya luvunu, yina
ke na kuzimbisa bantu ya munu,

Yave ke na kutuba:

«Kana muntu pesa bawu kima ya kudya,
bawu ke samuna mambu ya kizunu.

Kasi, kana muntu pesa bawu ve kima ya kudya,
bawu ke kubika nkonga ya binwani samu na kun-
wanisa muntu yina.

⁶ Samu na yawu, beno ke na kuzwa dyaka ve
balumoni na mpimpa.

Beno ke vwanda na kati ya kitombe.

Beno ke tala dyaka ve mambu.

Ntangu ke zimbana samu na beno.

Mpimpa ke bwidila mimbikudi yina na ntangu.»

⁷ Na yina, bayina ke kuzwaka balumoni ke kuma
nsoni-nsoni

Bayina ke talaka mambu ke kufwa nsoni.

Bawu nyonso ke bumba bizizi ya bawu samu na
nsoni.

Samu ti Nzambi ke pesa dyaka bawu ve bamvutu.

⁸ Kasi munu, samu na mpeve ya Yave,
mu kele ya kufuluka na ngolo.

Mu ke na ludedomo.
Mu ke na kibakala samu na kuzabisa na Yakobi
yimbi ya yandi
mpe na Isayeli disumu ya yandi.

*Mika ke na kusamuna mwangusulu ya
Yelusalemi*

⁹ Beno kuwa, beno bamfumu ya Yakobi,
beno bantwadisi ya Isayeli,
bayina ke na kuyina mingi ludedomo
mpe ke na kusadila ve mambu ya kusungama,
beno kuwa mambu yayi:

¹⁰ Beno ke na kutunga Siyone na menga.
Beno ke na kutunga Yelusalemi na kati ya kondwa
ludedomo.

¹¹ Bazuzi ya yandi ke na kulomba madeso ya bana
samu na kufundisa.

Banganga-Nzambi ya yandi ke na kulomba difuta
samu na kupesa bandongosolo.

Mimbikudi ya yandi ke na kubikula samu na
mbongo,

mpe bawu ke na kutula Nkumbu ya Yave na mant-
wala.

Bawu ke na kutuba: «Ve, ata dyambu ya yimbi
lenda kukumina beno,
samu ti Yave kele na kati-kati ya beto.»

¹² Ni yawu yina, samu na beno,
Siyone ke kuma mutindu bilanga yina ba me saba.
Yelusalemi ke kuma kikunku ya matadi
mpe mongo ya Yinzo ya Nzambi ke kuma matiti
na matiti.

4

Yelusalemi, mbanza-kimfumu ya kizunu

¹ «Na bilumbu yina ke kwiza,
mongo, kisika yina kele Yinzo ya Yave,
ke lutila myongo nyonso.

Yawu ke lutila myongo ya fyoti, mpe bantu nyonso
ke kwiza fuluka kuna.

² Bantu ya bayinsi mingi ke kwenda kuna mpe ke
tuba bawu na bawu:

“Beno kwiza, beto kwendeno na mongo ya Yave,
kisika kele Yinzo ya Nzambi ya Yakobi.

Yandi ke longisa beto luzolo ya yandi mpe beto ke
sadila yawu.”

Samu ti Musiku ke katuka na Siyone
mpe mambu ya Yave ke katuka na Yelusalemi.

³ Yandi ke vwanda zuzi na kati-kati ya bantu ya
bayinsi mingi.

Yandi ke baka nzengolo samu na bantu ya bayinsi
yina ke na lulendo mpe yina kele ntama.

Ba ke baka bambele ya bawu ya mvita samu na
kuyidikila yawu bansengo

Ba ke baka madyonga ya bawu samu na kuyidik-
ila yawu minkwati.

Ata yinsi mosi ke nwanisa dyaka yinsi ya nkaka.

Bantu ke longoka dyaka ve na kunwana bamvita.

⁴ Konso muntu ke kwenda vwanda na yisi ya yinti
ya yandi ya vinu

mpe na yisi ya yinti ya yandi ya fike,
ata muntu ke talisa yandi boma.»

Ni yandi mosi Yave, Nzambi ya Binwani, me tuba
yawu.

⁵ Na yina me tadila bantu nyonso ya bayinsi ya
nkaka,

konso muntu ke tumamaka na banzambi ya yandi.

Kasi beto, konso ntangu, beto ke tumamaka na Nkumbu ya Yave, Nzambi ya beto, bantangu nyonso.

Yave ke yala na Yelusalemi

⁶ Yave ke na kutuba: «Na kilumbu yina, mu ke yamba bayina ke na bifuma.

Mu ke vukisa bayina ba bingisaka, bayina mu talisaka mpasi.

⁷ Mu ke sala ti bayina ke na bifuma, bawu kuvwanda bayina ke bikana moyo.

Mu ke sala ti bayina ba tulaka na lweka, bawu kukuma bantu ya ngolo.

Yave ke yala bawu kuna na mongo ya Siyone, kubanda ntangu yayi tii bantangu nyonso.

⁸ Nge, mwa yinzo ya kibandu ya bankebi ya bibulu,

mongo ya fyoti yina kele na sika ya ndumba ya Siyone,

nge ke kuzwa dyaka lutumu yina vwandaka na nge na ntama.

Ndumba ya Yelusalemi ke kuma dyaka mbanza ya kintinu.»

Mpasi mpe kuvuuka ya Yelusalemi

⁹ Na ntangu yayi, samu na yinki nge ke na kulooka?

Na sika ya nge, ntinu kele ve?

Mupesi-malongi ya nge kele dyaka ve

samu ti nge tala mpasi mutindu kento yina ke na kubuta?

¹⁰ Nge, ndumba ya Siyone,

tala mpasi mpe yawula mutindu kento yina ke na kubuta

samu ti na ntangu yayi, nge ke basika na mbanza mpe nge ke kwenda zinga na bilanga.

Nge ke kwenda tii na Babilone,

mpe kuna, ba ke kuula nge.

Ni kuna, Yave ke katula nge na maboko ya bambeni ya nge.

11 Na ntangu yayi, bayinsi mingi me vukana samu na kunwanisa nge.

Bawu ke na kutuba:

«Bika ti ba sumuna mbanza ya bawu.

Bika ti meso ya beto kutala kumwangana ya Siyone!»

12 Bantu yayi zaba ve mabanza ya Yave.

Bawu me bakula ntete ve mayindu ya yandi.

Yandi me vukisa bawu

mutindu ba ke yonzikaka matiti

na kisika yina ba ke kabulaka matiti na bambuma ya yawu.

13 «Nge ndumba ya Siyone, telama mpe dyatikisa!

Mu ke sala ti nge vwanda na ngolo

mutindu ngombe yina kele na mampoka ya bisengo

mpe yina kele na makulu ya kisengo ya mbwaki.

Nge ke nika bantu ya makanda mingi.

Bima nyonso ya bawu yina nge ke botola ke kuma ya Yave.

Bimvwama nyonso ya bawu ke vwanda ya Mfumu ya ntoto nyonso.»

14 Na ntangu yayi, ndumba ya bankonga ya binwani,

sala bansamba na nzutu ya nge!

Bambeni me zunga beto.

Ba ke na kubula yinti na dibundi ya zuzi ya Isayeli*.

5

Betelemi, mbanza ya ntinu Muvuukisi

¹ «Nge, Betelemi Efalata,
nge kele kizunga yina me lutila fyoti na kati ya
bizunga ya Yuda.

Na nge ke basika, samu na munu, mfumu yina ke
yala Isayeli.

Yandi kele katuka bantangu ya kulutila ntama.»

² «Ni yawu yina, Nzambi ke yekula bawu
tii na ntangu yina kento yina ke buta fwana
kubuta.

Bampangi ya yandi yina ke bikana moyo ke vu-
tuka na sika ya bantu ya Isayeli.»

³ «Yandi ke telama mpe ke twadisa bawu na ngolo
ya Yave,

na bunene ya Nkumbu ya Yave, Nzambi ya yandi.
Bantu ya yandi ke zinga mbote.

Bunene ya yandi ke vwanda tii na bandilu ya
ntoto.»

⁴ «Ni yandi ke natina beto kizunu.»

«Ntangu bantu ya Asili ke kwiza na yinsi ya beto,
mpe ke kota na bayinzo ya beto yina kele na
bibaka ya lukengolo,

beto ke fidisa bantwadisi nsambwadi mpe bam-
fumu nana,
samu na kunwanisa bawu.»

* **4:14** Na babibila ya nkaka, 4.14 kele ni 5.1 mpe 5.1-14 kele ni
5.2-15. **5:1** Mat 2.6

⁵ «Na bambele ya mvita, bawu ke tula na yisi ya luyalu ya bawu yinsi ya Asili.

Na binwanunu ya bawu, ba ke tula na yisi ya luyalu ya bawu Nemelode, yinsi ya Asili.»

«Mpe mfumu yina ke kuula beto na maboko ya bantu ya Asili,

ntangu yandi ke kwiza na yinsi ya beto

mpe ke kota na kizunga ya beto.»

Bantu ya Isayeli bayina ke bikana moyo

⁶ Bantu ya Yakobi yina ke bikana moyo, ke vwanda mutindu kinoko yina me katuka na Yave, na kati-kati ya bantu mingi ya bayinsi ya nkaka. Bawu ke vwanda mutindu mabete ya mvula na zulu ya matiti.

Bawu ke sosaka ve ti muntu kusadisa bawu.

Bawu ke vingilaka ve ti bantu kupesa bawu kima.

⁷ Na kati-kati ya bayinsi,

na kati-kati ya bantu mingi ya bayinsi ya nkaka, bantu ya Yakobi, yina ke bikana moyo, ke vwanda mutindu nkosi na kati-kati ya bibulu ya mfinda.

Bawu ke vwanda mutindu mwana ya nkosi na kati-kati ya bana ya mameme.

Bisika nyonso yandi ke luta,

yandi ke dyata mpe ke pasula kibulu

mpe ata muntu ke katula yandi yawu.

⁸ «Nwanisa mitantu ya nge

mpe kufwa bambeni ya nge nyonso!»

Yave ke katula bantu ya luvunu na kati ya bantu ya yandi

⁹ Yave ke na kutuba:

«Na kilumbu yina, mu ke kufwa bampunda ya beno mpe mu ke zimbisa bapusu-pusu ya beno ya mvita.

¹⁰ Mu ke mwangisa bambanza ya yinsi ya beno. Mu ke mwangisa bisika ya beno ya kutungama na bibaka ya lukengolo.

¹¹ Mu ke zimbisa bampandu na kati-kati ya beno. Beno ke vwanda dyaka ve na bantu yina ke talaka mambu.

¹² Mu ke katula banzambi ya beno ya biteki. Mu ke katula matadi yina beno telemisaka mutindu bidimbu. Beno ke fukimina dyaka ve bima yina beno yidikaka beno mosi.

¹³ Mu ke zenga makunzi ya beno ya nzambi Asela. Mu ke mwangisa bambanza ya beno.

¹⁴ Na nkele ya munu ya kulutula, mu ke vutula yimbi na bantu yina me manga na kutumama na munu.»

6

Yave ke na kufundisa bantu ya yandi

¹ Beno kuwa mambu yina Yave ke na kutuba:

«Telama, funda munu na mantwala ya myongo, mpe bika ti myongo ya fyoti kuwa nge.

² Myongo, beno kuwa mutindu Yave ke na kufunda.

Balufulu ya ngolo ya ntoto, beno kuwa!

Yave ke na kufunda bantu ya yandi, yandi ke na mambu na bantu ya Isayeli.»

³ «Beno bantu ya munu, yinki mu me sala beno? Na wapi mambu mu me lembisa beno?

Beni pesa munu mvutu!

⁴ Mu basisaka beni na yinsi ya Ngipiti,
mu kuulaka beni na bundongo.

Mu fidisaka na mantwala ya beni Moyize, Aloni
mpe Miliyame.

⁵ Beni bantu ya munu, beni bambuka moyo na
mambu ya yimbi yina Balake, ntinu ya
Mowabe,

zolaka sala beni mpe mambu yina Balame,
mwana ya Bewole, zabisaka yandi.

Katuka na Sitime tii na Ngilengale,
beni talaka nyonso yina mu salaka samu na lude-
domo ya munu Yave.»

Ndombolo ya Yave na sika ya bantu

⁶ «Yinki mu ke nata na ntwala ya Yave?

Yinki mu ke nata samu na kwenda fukama na
ntadisi ya Nzambi ya mazulu?

Mu ke kwenda pesa yandi minkayulu ya kuyoka
ya bana ya bangombe ya mvula mosi?

⁷ Yave ke ndima ti mu natina yandi mafunda ya
mameme ya bakala?

Mu natina yandi mafunda ya mizumba ya
mafuta?

Mu pesa yandi mwana ya munu ya ntete ya
bakala mutindu munkayulu samu na yimbi
ya munu?

Mu pesa yandi mwana ya munu samu na masumu
ya munu mosi?»

⁸ Nge muntu, ba me zabisa nge mambu yina kele
mbote. Mambu yina Yave ke na kulomba na
nge ni yayi:

«Sadila mambu ya kusungama, vwanda na luzolo ya kukwikama.

Tambula na Nzambi ya nge na kukuluka nyonso.»

Yave ke pesa kitumbu na bantu ya muyibi mpe ya luvunu

⁹ Yave ke na kuzonza na bantu ya mbanza, mpe yandi ke vuukisa bayina ke zitisa nkumbu ya yandi.

Yandi ke na kutuba: «Beno kuwa, beno bantu ya kifumba ya Yuda,

beno nyonso bayina me yonzama na mbanza!

¹⁰ Mu ke ndima ti bantu ya yimbi kukutikisa bimvwama ya kulaba na bayinzo ya bawu? Mu ke ndima ti bawu sadila Efa ya luvunu yina ke na kusombola munu?

¹¹ Mu nungisa bayina ke na kusadila bipezolo ya luvunu?

Mu nungisa bayina kele na bitezolo ya luvunu ya bakilo?

¹² Bamvwama ya mbanza ke sadilaka yimbi samu na kuvwama,

bantu ya mbanza yango ke vunaka bantu

mpe bawu me fuluka na luvunu.

¹³ Na yina, mu me banda na kufidisa beno bam-pasi,

mu ke mwangisa beno samu na masumu ya beno.

¹⁴ Beno ke kudya kasi beno ke yukuta ve,

beno ke vwanda kaka na nsatu.

Nyonso yina beno ke bumba beno ke sadila yawu ve.

Mpe kana beno me bumba, mu ke mwangisa yawu na muzingu.

¹⁵ Beno ke mwanga bambuma,
kasi beno ke yonzika yawu ve.
Beno ke kamuna bambuma ya olive,
kasi beno ke sadila ve mafuta ya yawu.
Beno ke kamuna bambuma ya vinu,
kasi beno ke kunwa ve vinu ya yawu.
¹⁶ Beno ke na kulanda mavanga ya yimbi ya ntinu
Omeli
mpe mavanga nyonso ya dikanda ya ntinu Akabe.
Beno ke na kulanda mutindu ya bawu ya kusadila.
Na yina, mu ke mwangisa mbanza ya beno
mpe bantu ya nkaka ke seka beno.
Mpe beno ke vwanda na nsoni yina me kumina
bantu ya munu.»

7

Manyongo ya mumbikudi

¹ Kyadi samu na munu!
Mu kele mutindu kilokoti ya bambuma ya ntangu
ya kisiwu,
mutindu muntu me kwenda sosa bikanka ya bam-
buma ya vinu
kana ba manisaka na kuyonzika yawu:
Ya ke dyaka na ata kikanka ya bambuma ya
kudya,
ata mosi na bambuma ya fike ya ntete-ntete yina
mu ke zolaka mingi.
² Muntu ya kukwikama kele dyaka ve na yinsi,
Ya ke dyaka na ata muntu ya kusungama,
bawu nyonso ke na kusosa na kukubama samu na
kufwa muntu,

konso muntu ke na kusadila mpangi ya yandi mutambu.

³ Maboko ya bawu me mesanaka na kusala yimbi. Bamfumu kele na bandombolo, Bazuzi ke lombaka musendo. Bantu ya mfunu ke na kulakisa, na pwelele nyonso, luzolo ya bawu ya mbongo, mpe bawu ke wisanaka samu na kulungisa yawu.

⁴ Muntu ya kulutula mbote na kati ya bawu kele mutindu matiti ya basende. Muntu ya kusungama me lutila yimbi na mankundya mingi.

Yayi ni kilumbu yina zabisaka minkebi ya beno, mimbukudi. Yawu kele kilumbu ya kitumbu ya beno. Ntangu yayi bawu ke vwanda na nsoni.

⁵ Kukwikila ve na mpangi ya nge. Kutula ve kivuvu na ndiku ya nge. Sala keba na mambu yina nge ke basisa na yinwa ya nge, ata na kento yina ke lalaka mfulu mosi na nge.

⁶ Samu ti, mwana ya bakala ke na kusafula tata ya yandi.

Mwana ya kento ke na kutedimina mama ya yandi.

Mutindu mosi, kento ya makwela na bokilo ya yandi ya kento.

Mbeni ya konso muntu, ni muntu ya dikanda ya yandi.

⁷ Kasi samu na munu, mu ke tala kaka Yave. Mu ke vingila Nzambi ya mpulusu ya munu. Nzambi ya munu ke kuwa munu.

Kivuvu mpe lusambulu ya bantu

⁸ Nge mbeni ya munu,
kuyangalala ve samu na mpasi ya munu!
Samu ti, kana mu me kubwa, mu ke telama,
kana mu kele na kati ya kitombe, Yave kele nsemo
ya munu.

⁹ Mu me sala masumu na ntadisi ya yandi.
Ni yawu yina, mu fwana kuvibidila nkele ya Yave,
tii na ntangu yina yandi ke nwanina munu.
Yandi ke vutula munu luve ya mambu nyonso ya
munu.
Yandi ke vutula munu na nsemo,
mpe mu ke tala ludedomo ya yandi.

¹⁰ Na ntangu bambeni ya munu ke tala mutindu
yina,
bawu ke fuluka na nsoni.
Yandi yina vwandaka zabisa munu ti:
«Wapi sika kele Yave, Nzambi ya nge?»
Ba ke dyatikisa bawu
mutindu poto-poto ya bala-bala
mpe beto ke tala yawu.

¹¹ Kilumbu yina ba ke tunga dyaka bibaka ya nge,
bandilu ya yawu ke kwenda ntama.

¹² Na kilumbu yina, bantu ke katuka na yinsi ya
Asili
mpe na bambanza ya Ngipiti,
kubanda na Ngipiti tii na nzadi ya Efalate,
kubanda na mubu mosi tii na mubu ya nkaka,
mpe kubanda na mongo mosi tii na mongo ya
nkaka.

¹³ Ntoto ke kuma yinsi ya kuyuma samu na yimbi
ya bantu yina ke zingaka kuna.
Mpe samu na mavanga ya bawu ya kufwanakana
ve.

14 Na mukawa ya nge, twadisa bantu ya nge,
mukangu yina kele mvwilu ya nge.
Yandi ke na kuvwanda yandi mosi na kati ya
mfinda,
na kati-kati ya bayinti ya bambuma.
Bika ti bawu kwenda kudya na Basane mpe na
Ngalaade
mutindu na ntangu ya ntama.

15 Mu ke lakisa nge mambu ya ngitukulu,
mutindu na bilumbu yina nge basikaka na Ngipiti.

16 Bantu ya bayinsi ya nkaka ke tala yawu,
ata ti bawu kele bantu ya bayinsi ya lulendo,
bawu ke fuluka na nsoni.
Bayinwa ya bawu ke kangama,
mpe bawu ke zola dyaka ve na kuwa.

17 Bawu ke kudya ntoto mutindu nyoka,
mutindu mwa bibulu yina ke syelumukaka na
ntoto.
Bawu ke basika na biswamunu ya bawu na
kutekita nyonso,
samu na kwiza talana na ntadisi ya Yave, Nzambi
ya beto.
Boma ke kuzwa bawu mpe bawu ke banda na
kuvwanda na boma ya nge.

18 Wapi Nzambi yina kele mutindu nge?
Yandi yina ke katulaka yimbi,
ke lemvokilaka masumu ya bantu ya yandi yina
bikanaka ya moyo.
Nkele ya yandi ke zingilaka ve bantangu nyonso,
samu ti yandi ke zolaka na kulakisa beto luzolo ya
yandi ya kukwikama.

19 Yandi ke tala dyaka beto kyadi,

yandi ke dyata yimbi ya beto.
Nge ke losa masumu nyonso ya beto na kati ya yisi
ya mubu.

²⁰ Nge ke lakisa bumbote ya nge na bantu ya
dikanda ya Yakobi,
mpe luzolo ya kukwikama ya nge na dikanda ya
Abalayami,
mutindu na ntangu ya ntama,
ntangu nge kudyaka ndefi na bankooko ya beto.

Mambu ya Nzambi
The Holy Bible in the Kitoba language of Congo
Bible entier en Kituba de Congo-Brazzaville

copyright © 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kituba)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025

a854b3e0-daa0-5e79-9026-5b48865cc4ea